



Tarih: 05.08.2012

Sayı: 2012/11

Tüketici Kredileri ve Borçların Türkiye Panoraması Raporu'na göre

# Vatandaş krediye hücumda, borç ise borçla kapatılıyor

*İSMMMO raporuna göre vatandaşların kullandığı tüketici kredileri son beş yılda yüzde 154 oranında artışla 172 milyar liraya ulaştı. Günü kurtarma peşindeki vatandaşa “ilaç” olan bankaların kredili mevduat hesapları da aynı dönemde ikiye katlandı. Kredi kartı borçları ise beş yılda iki katından fazla artış göstererek 58 milyar lirayı aştı.*

*İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası Başkanı Yahya Arıkan; “Bir yandan artan işsizlik, bir yandan ücret zammı alamayan ya da enflasyonun altında alabilen vatandaşların sayısı artıkça, borcun borçla kapatılması eğilimi hızlanıyor. Herkes günü kurtarma peşinde, nakit ihtiyacını gidermeye çalışıyor” diyor.*

**İSMMMO BASIN** - İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın “Tüketici Kredileri ve Borçların Türkiye Panoraması” adlı raporuna göre vatandaş kısa vadeli nakit sıkıntısına çareyi “Banka Kredisi, Kredi Kartı, Kredili Mevduat Hesabı”nda buldu.

Başını sokacak ev hayalindeki kesimler ise, ortalama 10 yıllık geleceğini ipotek altına sokarak kullandığı kredilerle son beş yılda konut kredilerini adeta patlattı. Otomotiv kredilerinde görece düşük rakamlar gerçekleşirken genel eğilim “acil nakit çözümleri ve zorunlu konut ihtiyacı” olarak belirdi.

“Tüketici Kredileri ve Borçların Türkiye Panoraması” adlı rapora göre vatandaşların kullandığı toplam tüketici kredileri son beş yılda yüzde 154 oranında artışla 172 milyar liraya ulaştı. Günü kurtarma peşindeki vatandaşa “ilaç” olan bankaların kredili mevduat hesapları ise aynı dönemde ikiye katlanarak 4 milyar lirayı geçti. Alış-veriştikten ziyade artık nakit ihtiyacının vazgeçilmez ögesi haline dönüşen kredi kartı borçları ise beş yılda iki katından fazla artış göstererek 58 milyar lirayı aştı.

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMM) Başkanı Yahya Arıkan; “Bir yandan artan işsizlik, bir yandan ücret zammı alamayan ya da enflasyonun altında alabilen vatandaşların sayısı artıça, borcun borçla kapatılması eğilimi hızlanıyor. 15 milyon ücretli-yevmiyeli, işçi-memur, sayıları 10 milyona ulaşan emekli kesim için geçim şartları biraz daha zorlaştı. Herkes günü kurtarma peşinde nakit ihtiyacını gidermeye çalışıyor” diye konuştu.

Haneye giren gelirin daha da azalması halinde, bugün anketlere göre her dört kişiden birinin kredi kartı borcunu ödeyemediği bir konjonktürde tablonun daha da kötüleşmesinin kaçınılmaz olacağı uyarısında bulunan Arıkan şöyle devam etti: “İhtiyaç kredisindeki büyük artış, borcun borçla kapatıldığının kanıtı. Konut ve ihtiyaç kredisindeki şahlanışa karşılık taşıt kredisine iştahın kesik olması ise düşündürücü.”

## **TÜKETİCİ KREDİSİNE ZORUNLU HÜCUM!**

“Tüketici Kredileri ve Borçların Türkiye Panoraması” raporuna göre tüketici kredilerinde ve kredi kartı kullanımında son yıllarda çok yüksek oranlı artışlar var. Tüketici kredisi artış oranları, ekonominin genel büyüme trendinin de üzerinde.

Tüketici kredileri kullanımında 2008 yılında, yüzde 22.9, 2009’da 12.3, 2010’da 38.4, 2011 yılında da yüzde 30.5 artış olurken, tüketici kredilerinin 2007’nin 4. çeyreği ile 2012’nin 1. çeyreği arasındaki dönemde toplam artış oranı yüzde 154.1’e yükseldi.

2007'nin son çeyreğinde kullanılan tüketici kredisi tutarı 67.6 milyar lira iken, bu rakam 2012 yılının mart ayı sonunda 171.8 milyar liraya ulaştı.

Enflasyon aynı dönemde yıllık ortalama yüzde 8-10 aralığında arttığı, büyüme ortalamasının ise yüzde 5-8 aralığında seyrettiği vurgulanan raporda tüketici kredisi kullanımında yıllık ortalama yüzde 30'u aşan bir büyüme gerçekleştiği belirtiliyor.”

<b>“TÜKETİCİ KREDİSİ” BAĞIMLILIK OLDU</b>	
<b>Yıllar</b>	<b>Tutar (Bin TL)</b>
2007	67.594.179
2008	83.046.638
2009	93.244.359
2010	129.033.346
2011	168.401.758
2012 (Mart)	171.768.859

### **ACİL İHTİYAÇ İÇİN ALINAN KREDİLER**

Rapora göre; bankaların “diğer tüketici kredileri” adı altında sınıflandırdığı krediler, vatandaşın “acil ihtiyacım için kullandım” dediği krediler.

Diğer tüketici kredilerinin artış oranı son 4 yılda sırasıyla yüzde 32, 14, 42 ve 38 düzeyinde. Diğer tüketici kredilerinin 2007-2012 arasındaki dönemde toplam artışı yüzde 205 seviyesinde. Bu kalem adı altında kullanılan kredi tutarı da 2007'deki 29 milyar liradan 2012'de 89 milyar liraya yükseldi.

<b>VATANDAŞIN ACİL İHTİYACI 3'E KATLANDI</b>	
<b>Yıllar</b>	<b>Tutar (Bin TL)</b>
2007	29.223.979
2008	38.701.804
2009	43.998.648
2010	62.574.258
2011	86.447.552
2012 (Mart)	89.051.952

### **MEVDUAT HESABINDAN KREDİ**

Yine “acil ihtiyacım için kullandım” denecek bir başka kredi türü ise kredili mevduat hesabı. Bu kalemde kullanılan kredi, 2008'de yüzde 33, izleyen yıllarda yüzde -0.9,

yüzde 6 ve yüzde 33 artmış durumda. Aynı dönem itibariyle bu kredilerin toplam tutarı 2 milyar liradan 4 milyar liraya ulaşırken artış oranı da yüzde 100'ü geçmiş.

### **KREDİ KARTI: CAN YAKMAYA DEVAM!**

Rapora göre; tüketici için ve belki de en önemli en çabuk ulaşılan kredi kaynağı, kredi kartları kullanımı. Bireysel kredi kartları kullanımı toplumsal felakete dönmüş durumda. Hemen her gün, “kredi kartı borcu yüzünden” yaşanan felaket haberlerine dikkat çekilen rapora göre; 2007'nin son çeyreğinde 27 milyar lira olan toplam bireysel kredi kartı borcu, 2012'nin mart sonu itibariyle 58 milyar lirayı aştı. Bu dönemdeki artış yüzde 114'ü buldu.

Bu dönemde yıllık kredi kartı kullanım artış hızı sırasıyla yüzde 25, yüzde 8, yüzde 19 ve yüzde 27 oldu.

<b>KREDİ KARTI BORÇLARI TAVAN YAPTI</b>	
<b>Yıllar</b>	<b>Tutar (Bin TL)</b>
2007	27.071.192
2008	33.955.753
2009	36.576.013
2010	43.581.905
2011	55.488.857
2012 (Mart)	58.172.994

### **KONUT İHTİYACI, ARABAYI SOLLADI!**

“Tüketici Kredileri-Borçlar ve Türkiye Panoraması” adlı İSMMMMO raporuna göre, konut kredileri son beş yılda adeta şahlanırken, araba kredisine olan talep yalnızca yüzde 20 düzeyinde arttı.

<b>BEŞ YILDA NE KADAR KONUT VE TAŞIT KREDİSİ KULLANILDI?</b>		
<b>Yıllar</b>	<b>Konut (Bin TL)</b>	<b>Taşıt (Bin TL)</b>
2007	32.261.576	6.108.624
2008	38.886.712	5.458.122
2009	44.851.450	4.394.261
2010	60.793.473	5.665.615
2011	74.587.786	7.366.420
2012 (Mart)	75.436.909	7.279.998

Konutta özellikle “başıımı sokacak bir evim olsun” düşüncesi ile yapılan kredi talebiyle 2007 yılında 32.3 milyar lira olan tutar 2012'nin mart sonu itibariyle de 75.4 milyar liraya yükseldi.

Rakamlar tüketici kredileri içerisinde yer alan ipotekli konut kredilerinin hacminde çok önemli artışlar meydana geldiğini de gösteriyor.

Neredeyse her iki tüketici kredisinden biri konut kredisi niteliğini taşıyor.

Konut kredisi kullananlar ise genelde 10 yıllık sürede gelirlerinin bir bölümünü ipotek altına sokmuş bulunuyorlar. Raporda bu sürenin uzunluğuna da dikkat çekilerek, bu dönemde ekonomide yaşanacak dalgalanma, istikrarsızlık veya olumsuz bir seyrin, büyük bir felakete kapı aralayacağı uyarısı yapılıyor.